

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn
KEMIRA PAX-MP3103M

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av ämnet eller blandningen

Vattenbehandlingskemikalie

Rekommenderade begränsningar av användningen

Inga användningsrestriktioner.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Kemira Oyj
P.O. Box 33000101 HELSINKI FINLAND
Telefon+358108611, Telefax. +358108621124
ProductSafety.FI.Helsinki@kemira.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Carechem 24 International: +44 (0) 1235 239 670

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering i enlighet med regelverket (EU) 1272/2008

Allvarlig ögonskada; Kategori 1; Orsakar allvarliga ögonskador.

Korrosivt för metaller; Kategori 1; Kan vara korrosivt för metaller.

Klassificering i enlighet med EU-direktiven 67/54/EEG och 1999/45/EG

Irriterande; Risk för allvarliga ögonskador.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Faropiktogram	:		
Signalord	:	Fara	
Faroangivelser	:	H318 H290	Orsakar allvarliga ögonskador. Kan vara korrosivt för metaller.
Skyddsangivelser	:	P264 Förebyggande: P261 P280	Tvätta händerna grundligt efter användning. Undvik att inandas sprej. Använd skyddshandskar/ ögonskydd/ ansiktsskydd.
		Gensvar: P305 + P351 + P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
		P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
		Förvaring: P406	Förvaras i korrosionsbeständig behållare med beständigt innerhölje.

Farliga beståndsdelar som måste listas på etiketten:
1327-41-9 Polyaluminiumklorid

2.3 Andra faror

Råd; Små mängder väteklorid kan avges vid temperaturer över kokpunkten.

Potentiella miljöeffekter; Kan förorsaka sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

CAS-/EU-nummer/REACH-registreringsnummer	Ämnets kemiska namn	Koncentration	Klassificering i enlighet med regelverket (EU) 1272/2008	Klassificering i enlighet med EU-direktiven 67/54/EEG och 1999/45/EG
1327-41-9 215-477-2 01-2119531563-43	Polyaluminiumklorid	18 - 32 %	Met. Corr. Kategori 1, H290 Eye Dam. Kategori 1, H318	Xi, R41
42751-79-1	Epiklorhydrin-dimetylamin-kopolymer	14 - 22 %	Aquatic Chronic Kategori 3, H412	R52/53

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmän rekommendation

Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.

Inandning

Flytta ut i friska luften. I händelse av illamående kontakta läkare.

Hudkontakt

Skölj med mycket vatten. Om hudirritation kvarstår, kontakta läkare.

Ögonkontakt

Skölj omedelbart med rikliga mängder vatten, även under ögonlocken, i minst 10 minuter. Använd om möjligt ljummet vatten. Kontakta läkare.

Förtäring

Frankalla INTE kräkning. Skölj munnen med mycket vatten. Drick 1 eller 2 glas vatten. Uppsök läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Symptom : frätande effekter, Kan orsaka obotlig ögonskada.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandling : Skölj med mycket vatten.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Släckmedel : Ej brännbar.
Använd släckningsmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

Olämpligt släckningsmedel : Inga särskilda krav.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Små mängder väteklorid kan avges vid temperaturer över kokpunkten.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Exponering för sönderfallsprodukter kan vara hälsoskadligt. Vid brand, använd en tryckluftsapparat som är oberoende av omgivningen som andningsskydd.

5.4 Särskilda åtgärder

Kyl behållare/tankar genom vattenbesprutning.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För personligt skydd se avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Minimera ytutbredningen genom invallning med inert absorptionsmedel (sand, grus). Täta brunnar. Skall behandlas i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Rengöringssätt - små spill

Produktrester skall spädas med vatten och neutraliseras med kalkmjölk eller kalkstensmjöl till fast konsistens. Skyffla eller sopa upp. Skall behandlas i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

Rengöringssätt - större spill

Sug upp spill med hjälp av en sugbil. Produktrester skall spädas med vatten och neutraliseras med kalkmjölk eller kalkstensmjöl till fast konsistens. Skyffla eller sopa upp återstående material. Skall behandlas i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Informera räddningstjänsten vid utsläpp till vattendrag, mark eller avlopp.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direkt kontakt med produkten förhindras eller minimeras.

Ordna med tillräcklig luftväxling och/eller utsug i arbetslokaler. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Av kvalitetsskäl:

Förvara vid temperaturer över 0 °C. Svår att hantera på grund av hög viskositet.

Förpackningsmaterial

Lämpligt material: plast (PE, PP, PVC), glasfiberarmerad polyester, epoxybelagd betong, titan, syrabeständigt stål eller gummerat stål

Material som skall undvikas:

kloriter, hypokloriter, sulfiter, galvaniserade ytor, Järn

Lagerstabilitet:

Lagringstid 12 Mån.

7.3 Specifik slutanvändning

Vattenbehandlingskemikalie

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Polyaluminiumklorid

NGV = 1 mg/m³, total andel, Beräknad som Al

DNEL

Polyaluminiumklorid

: Användningsområde: Arbetstagare

Exponeringsväg: oralt

Potentiella hälsoeffekter: Långtidsexponering - systemiska effekter

Värde: 0,5 mg/kg kroppsvikt/dag

Beräknad som Al

Användningsområde: Arbetstagare

Exponeringsväg: Inandning

Potentiella hälsoeffekter: Långtidsexponering - systemiska effekter

Värde: 1,8 mg/m³

Beräknad som Al

Användningsområde: Konsumenter

Exponeringsväg: oralt

Potentiella hälsoeffekter: Långtidsexponering - systemiska effekter

Värde: 0,3 mg/kg kroppsvikt/dag

Beräknad som Al

Användningsområde: Konsumenter

PNEC

Polyaluminiumklorid

Exponeringsväg: Inandning
Potentiella hälsoeffekter: Långtidsexponering - systemiska effekter
Värde: 1,1 mg/m³
Beräknad som AI

: Reningsverk
PNEC-värdet är väldigt beroende på villkor som pH och organiskt material och därför kan inte ett sant PNEC-värde beräknas och behövs ej heller beräknas.

Oralt

Bioackumuleringsförmåga, Sekundär förgiftning, obetydlig, Härledd från 'väntad non-effekt-koncentration' (PNEC), Inte tillämpligt

Jord

studie vetenskapligt obefogad

Vatten

Inte tillämpligt, Ämnet anses inte ge upphov till långsiktiga effekter i vattenmiljöer på grund av att det snabbt bildas olösliga hydroxider, PNEC-värdet är väldigt beroende på villkor som pH och organiskt material och därför kan inte ett sant PNEC-värde beräknas och behövs ej heller beräknas.

Sötvattenssediment

PNEC-värdet är väldigt beroende på villkor som pH och organiskt material och därför kan inte ett sant PNEC-värde beräknas och behövs ej heller beräknas.

Havssediment

PNEC-värdet är väldigt beroende på villkor som pH och organiskt material och därför kan inte ett sant PNEC-värde beräknas och behövs ej heller beräknas.

Luft

Inte tillämpligt

8.2 Begränsning av exponeringen

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Hantera i enlighet med god yrkeshygien och säkerhetspraxis. Undvik kontakt med huden och ögonen. Ögonsköljflaska eller ögondusch skall finnas på arbetsplatsen.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning**Handskydd**

Handskmaterial: PVC och neoprenhandskar

Skyddshandskar som uppfyller kraven i EN 374.

Var vänlig och observera instruktionerna avseende genomsläpplighet och genombrotttid som tillhandahålls av handskleverantören. Ta också i beaktande de lokala förhållandena under vilken produkten används såsom faran för sönderskärning, utslitning och kontakttiden. Handskar skall tas av och bytas omedelbart, om det finns märken av sönderfall eller kemisk genomgång.

Ögonskydd

Tättslutande skyddsglasögon. Ögonsköljflaska med rent vatten

Hud- och kroppsskydd

Långärmad klädsel Använd skyddsklädsel vid behov. Använd gummistövlar.

Andningsskydd

Andningsskydd behövs ej vid normal hantering. Vid bildning av aerosoler eller dimma, vid t ex rengöring av tankar med högtryckstvätt, använd halvmask med filter B2.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper****Allmänna upplysningar (utseende, lukt)**

Aggregationstillstånd	vätska,
Färg	ljusgul, klar
Lukt	obetydlig

Viktig hälso-, säkerhets- och miljöinformation

pH-värde	ca. 1,0
Kristallisationspunkt/-område	-10 °C
Kokpunkt/kokpunktsintervall	105 - 115 °C
Flampunkt	> 100 °C

Explosiva egenskaper:

Nedre explosionsgräns

Övre explosionsgräns	inte tillämplig
Densitet	inte tillämplig 1,24 - 1,38 gr/cm ³
Löslighet:	
Löslighet i vatten	(20 °C) helt lös, Informationen hänför sig till huvudkomponenten.
Termiskt sönderfall	> 200 °C
Oxiderande	inte oxiderande

9.2 Övrig data

Frätning

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Fräter på metall.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner

- Farliga reaktioner : Baser orsakar exotermiska reaktioner.
- : Vid kontakt med vissa metaller kan det bildas vätgas, som ger upphov till explosiva blandningar tillsammans med luft.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

- Förhållanden som ska undvikas : Undvik frysning.
- Höga temperaturer.

10.5 Oförenliga material

- Material som skall undvikas : kloriter
hypokloriter
sulfiter
galvaniserade ytor
Järn

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter : Små mängder väteklorid kan avges vid temperaturer över kokpunkten.

Termiskt sönderfall : >200 °C

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION**11.1 Information om de toxikologiska effekterna****Akut toxicitet****Polyaluminiumklorid:**

LD50/Oralt/råtta: > 2 000 mg/kg

LD50/Oralt/: > 487 mg/kg

Beräknad som Al

LC50/Inandning/råtta: > 5,6 mg/l

LC50/Inandning/råtta: > 1,4 mg/l

Beräknad som Al

LD50/Hud: > 2 000 mg/kg

Anmärkning: Jämförelse, CAS-nr., 39290-78-3

LD50/Hud: > 550 mg/kg

Anmärkning: Beräknad som Al

Epiklorhydrin-dimetylamin-kopolymer:

LD50/Oralt/råtta: 5 000 mg/kg

LC50/Inandning/4 h/råtta: > 20 mg/l

LD50/Hud/kanin: > 2 000 mg/kg

Irritation och frätning

Hud:

Upprepad eller långvarig hudkontakt kan orsaka: Hudirritation torr hud

Ögon:

Kan orsaka obotlig ögonskada.

Andningsorgan:

Inandning av aerosoldimma kan orsaka irritation i andninsvägarna.

Polyaluminiumklorid:

Hud: kanin/OECD TG 404: Ingen hudirritation
Anmärkning: (45 % lösning)

Ögon: kanin/OECD TG 405: Kan eventuellt irritera ögonen.
Anmärkning: (45 % lösning)

kanin/OECD TG 405:
Orsakar allvarlig ögonirritation vid djurexperiment.

Kan orsaka obotlig ögonskada.

Allergiframkallande egenskaper

Polyaluminiumklorid:
Icke sensibiliserande.

Toxiska långtidseffekter

Polyaluminiumklorid:
Toxicitet vid upprepad dosering:
Oralt/råtta:
NOAEL: 1 000 mg/kg
Anmärkning: Systemisk toxicitet kroppsvikt/dag

NOAEL: 90 mg/kg
Anmärkning: kroppsvikt/dag Beräknad som Al

Oralt/råtta/OECD TG 422:
NOAEL: 200 mg/kg
Anmärkning: kroppsvikt/dag Lokala effekter

NOAEL: 18 mg/kg
Anmärkning: kroppsvikt/dag Beräknad som Al

Inandning/råtta:
NOAEL: = 0,0153 mg/l
Anmärkning: Jämförelse CAS-nr. 12042-91-0

Erfarenhet människa

Kontakt med hud

Symptom: Upprepad eller långvarig hudkontakt kan orsaka: torr hud, irritation

Kontakt med ögon

Symptom: Vid kontakt med ögonen kan sveda och tårflöde uppstå.

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION**12.1 Toxicitet****Akvatisk toxicitet**

-

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig. Vid miljömässigt relevant pH (pH 5,5 - 8) är lösligheten av aluminium låg. Aluminiumsalter dissocierar med vatten vilket resulterar i snabb bildning och utfällning av aluminiumhydroxid. Vid pH <5,5, blir den fria jonen (Al³⁺) den mest förekommande formen, den ökade tillgängligheten vid detta pH återspeglas i högre toxicitet. Vid pH 6,0 - 7,5 minskar lösligheten på grund av bildandet av olösliga Al(OH)₃. Vid högre pH (pH > 8,0) dominerar den mer lösliga Al(OH)₄⁻ formen, vilket återigen ökar tillgängligheten.

Aluminiumsalter bör därför inte släppas ut i vattendrag på ett okontrollerat sätt och pH-svängningar runt 5 - 5,5 bör undvikas.

Polyaluminiumklorid:

LC50/96 h/Danio rerio/OECD TG 203: > 1 000 mg/l

LC50: > 243 mg/l

Beräknad som Al

NOEC/Danio rerio/OECD TG 203: > 1 000 mg/l

LC50: > 0,156 mg/l

Beräknad som Al Maximala lösligheten under de rådande testförhållandena.

EC50/Daphnia magna (vattenloppa)/halvstatiskt test/OECD TG 202: 98 mg/l

EC50: 24 mg/l

Beräknad som Al

EC50/72 h/Selenastrum capricornutum (grönalg)/statiskt test/OECD TG 201: 15,6 mg/l

EC50: 3,8 mg/l

Beräknad som Al

NOEC/72 h/Selenastrum capricornutum (grönalg)/statiskt test/OECD TG 201: 1,1 mg/l

NOEC: 0,27 mg/l

Beräknad som Al

Epiklorhydrin-dimetylamino-kopolymer:

LC50/96 h/Branchydanio rerio (zebrafisk)/OECD TG 203: 10 - 100 mg/l

Inandning:
NOAEL: = 0,0047 mg/l
Anmärkning: Beräknad som AI

Cancerogenitet

Anses inte vara carcinogen.

Mutagenitet

Mutagenicitet (Salmonella typhimurium - omvänt mutationstest)/AMES-test/OECD Test Guideline 471:

Resultat: Negativ
Metabolisk aktivering: med och utan

In vitro däggdjursceller/mikrokärntest/OECD TG 487:

Resultat: Negativ
Metabolisk aktivering: med och utan

Genmutationsstudie på däggdjursceller in vitro/Lymfom/OECD TG 476:

Resultat: Negativ
Metabolisk aktivering: med och utan

Reproduktionstoxicitet

Oralt/råtta/hona/Reproduktionseffekter/OECD TG 452:

NOAEL: 3 225 mg/kg
NOAEL F1:
Anmärkning: Jämförelse CAS-nr. 31142-56-0
Ingen känd effekt.

Oralt/råtta/hane och hona/Siktanalys/OECD TG 422:

NOAEL: 1 000 mg/kg
NOAEL F1:
Ingen känd effekt.

Anses inte vara reproduktionsstörande.

Teratogenicitet

Oralt/råtta/OECD TG 452:

NOAEL: 1 075 mg/kg
Jämförelse Visade ingen mutagen eller teratogen effekt vid djurförsök. CAS-nr. 31142-56-0

Anmärkning: Farligt för fisk.
EC50/48 h/Daphnia magna (vattenloppa)/OECD TG 202: 10 - 100 mg/l
Anmärkning: Skadligt för vattenlevande organismer.

Toxicitet för andra organismer

ingen tillgänglig data

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytbarhet:
Polyaluminiumklorid:

Metoderna för att bestämma den biologiska nedbrytningen är inte tillämpbara på oorganiska ämnen.

Epiklorhydrin-dimetylamin-kopolymer:
/OECD Test Guideline 301B/28 d: < 70 %

Icke lätt nedbrytbart.

Kemisk nedbrytning:
Polyaluminiumklorid:

Vid reaktion med vatten i pH-området 5,8 - 8 bildas aluminiumhydroxid.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas inte bioackumulera.

Polyaluminiumklorid:
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten: inte tillämplig, oorganisk förening

Epiklorhydrin-dimetylamin-kopolymer:

Förväntas inte bioackumulera.

12.4. Rörligheten i jord**Rörlighet**

Löslighet i vatten: helt lös (20 °C)

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Kan förorsaka sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Klassificeras som farligt avfall. Skall behandlas i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

Noggrannt rengjort emballage kan källsorteras.

Förorenad förpackning

Förpackningar skall hanteras som farligt avfall enligt lokala och nationella regler.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer 1760

Landtransport

ADR /RID:

Benämning av godset:

14.2 Officiell transportbenämning FRÅTANDE VÄTSKA, N.O.S. (Polyaluminiumklorid)

14.3 Faroklass för transport 8

14.4 Förpackningsgrupp: III

Riskkod 80

Etiketter (ADR/RID): 8

Sjötransport

IMDG:

Benämning av godset:

14.2 Officiell transportbenämning UN1760, CORROSIVE LIQUID, N.O.S. (POLYALUMINIUM CHLORIDE)

14.3 Faroklass för transport: 8

14.4 Förpackningsgrupp: III

IMDG-etiketter: 8

14.5 Miljöfaror:

Flygtransport

ICAO/IATA:

Benämning av godset

14.2 Officiell transportbenämning UN1760, Corrosive liquid, n.o.s. (Polyaluminium chloride)

14.3 Faroklass för transport: 8

14.4 Förpackningsgrupp: III

ICAO-etiketter: 8

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Andra föreskrifter : Inga begränsningar har identifierats utöver de som redan täcks av förordningarna.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Blandning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

Utförlig text med hänvisning till H-översikterna finns under avsnitt 3.

H290	Kan vara korrosivt för metaller.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

R-frastexter nämnda i Avsnitt 3

R41	Risk för allvarliga ögonskador.
R52/53	Skadligt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Utbildningsråd

Läs säkerhetsdatabladet innan användning av produkten.

Ytterligare information

Informationen i detta säkerhetsdatablad är enligt vår information och så vitt vi vet korrekt vid det angivna datumet för revidering. Informationen avser endast att vara en vägledning för säker hantering, användning, bearbetning, lagring, transport, avfallshantering och utsläpp och skall inte ses som garanti eller kvalitetsspecifikation. Informationen hänför sig endast till det angivna materialet och gäller inte för detta material använt i kombination med något annat material eller process om inte angivet i texten.

Källor till viktiga data som använts vid sammanställningen av databladet

Bestämmelser, databaser, litteratur, egna tester.

Tillägg, Borttag, Omarbetad

Relevanta förändringar är utmärkta med vertikala streck.

SÄKERHETS DATABLAD

KEMIRA PAX-MP3103M

Ref. 1.2/SE/SV

Revisionsdatum: 11.11.2014

Föregående datum: 07.07.2014

Tryckdatum: 29.12.2014
